VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2022/500

z 25. marca 2022,

ktorým sa vojenská agresia Ruska voči Ukrajine stanovuje ako výnimočná udalosť spôsobujúca významné narušenie trhov

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1139 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/1004 ([1]), a najmä na jeho článok 26 ods. 2 druhý pododsek,

keďže:

(1) Vojenská agresia Ruska voči Ukrajine od 24. februára 2022 ovplyvňuje prevádzkovateľov v odvetví rybolovu a akvakultúry v Únii. Narušenie obchodných tokov s komoditami kľúčovými pre odvetvie rybolovu a akvakultúry z Ruska a Ukrajiny spôsobilo náhle zhoršenie rastu cien kľúčových vstupov, akými sú energia a suroviny. Obchod medzi Ukrajinou a Úniou vážne zasiahla aj nedostupnosť dopravy, keďže ukrajinské letiská utrpeli ruským útokom a všetky obchodné prepravné činnosti v ukrajinských prístavoch boli pozastavené. Táto kríza bude mať pravdepodobne vážne dôsledky na dodávky obilia, rastlinných olejov a rýb s bielym mäsom z Ukrajiny a Ruska do Únie, čo povedie k výraznému zvýšeniu cien krmiva pre ryby navyše k súčasne prudko rastúcim cenám energie, alebo k nedostatku kľúčových surovín. Časť flotily Únie ukončila rybolov vzhľadom na klesajúcu ziskovosť tejto činnosti a na to, že nárast vstupných nákladov nie je možné kompenzovať. Rybárske plavidlá pôsobiace v Čiernom mori čelia aj hrozbe možných vojenských činností, čo vedie k preventívnemu pozastaveniu ich činnosti. Kombinovaný vplyv uvedeného zvýšenia nákladov a nedostatku dodávok pociťujú aj odvetvia chovu a spracovania morských plodov. V dôsledku toho dochádza k zaváženému narušeniu trhu spôsobenému výrazným nárastom nákladov a narušeniami obchodu, čo si vyžaduje účinné a efektívne opatrenia.

(2) Podľa článku 26 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/1139 sa za takýchto okolností môže z Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu (ENRAF) poskytovať podpora na kompenzáciu určitých nákladov, ktoré inak na takúto kompenzáciu nie sú oprávnené, prevádzkovateľom v odvetví rybolovu a akvakultúry za stratu príjmu alebo za dodatočné náklady a uznaným organizáciám výrobcov a združeniam organizácií výrobcov, ktoré skladujú produkty rybolovu v súlade s článkami 30 a 31 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 ([2]).

(3) V súlade s článkom 26 ods. 2 prvým pododsekom nariadenia (EÚ) 2021/1139 sa osobitný režim podpory v prípade výnimočných udalostí, ktoré spôsobujú významné narušenie trhov, obmedzuje na špecifický cieľ, ktorým je podporovať uvádzanie produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ich kvalitu a pridanú hodnotu, ako aj ich spracovanie. V súlade s článkom 26 ods. 2 druhým pododsekom sa režim podpory uplatňuje len vtedy, ak Komisia stanoví, že nastala výnimočná udalosť spôsobujúca takéto narušenie.

(4) Je preto vhodné stanoviť, že vojenská agresia Ruska voči Ukrajine je výnimočnou udalosťou, ktorá spôsobuje významné narušenie trhov.

([1]) Ú. v. EÚ L 247, 13.7.2021, s. 1.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 1).

(5) Podľa článku 39 nariadenia (EÚ) 2021/1139 sa kompenzácia dodatočných nákladov alebo straty príjmu a iná kompenzácia poskytovaná podľa uvedeného nariadenia poskytuje v akejkoľvek z foriem uvedených v článku 53 ods. 1 písm. b) až e) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 ([3]). Metodiky stanovené členskými štátmi na tento účel musia spĺňať článok 53 ods. 3 uvedeného nariadenia.

(6) Podľa článku 63 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/1060 sú výdavky oprávnené na príspevok z ENRAF, ak vznikli prijímateľovi a boli zaplatené pri vykonávaní operácií medzi dátumom predloženia programu ENRAF členským štátom Komisii alebo 1. januárom 2021, podľa toho, ktorý dátum nastal skôr, a 31. decembrom 2029. Výdavky, ktoré vznikli v dôsledku narušenia trhov spôsobeného výnimočnou udalosťou, ktorej výskyt sa stanovuje týmto rozhodnutím, by však mali byť oprávnené na podporu podľa článku 26 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/1139 od 24. februára 2022, čo je dátum začiatku vojenskej agresie Ruska voči Ukrajine. Pokiaľ ide o vznik výdavkov, keďže prevádzkovateľov v odvetví rybolovu a akvakultúry budú dôsledky narušenia trhov pravdepodobne ovplyvňovať niekoľko mesiacov, výdavky by mali byť oprávnené, ak vznikli do 31. decembra 2022.

(7) Vzhľadom na potrebu rýchleho poskytovania podpory uvedenej v článku 26 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/1139 by toto rozhodnutie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení,

PRIJAL TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Na účely článku 26 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/1139 sa vojenská agresia Ruska voči Ukrajine od 24. februára 2022 považuje za výnimočnú udalosť, ktorá spôsobuje významné narušenie trhov.

Článok 2

Výdavky, pre ktoré možno na základe tohto rozhodnutia poskytnúť podporu, sú oprávnené, ak vznikli medzi 24. februárom a 31. decembrom 2022 a boli zaplatené do 31. decembra 2029.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 25. marca 2022

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).